

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi eräiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioista olevien liikenteenharjoittajien kiellosta harjoittaa Suomen sisäistä liikennettä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä huhtikuuta 2006 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi eräiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioista olevien liikenteenharjoittajien kiellosta harjoittaa Suomen sisäistä liikennettä (HE 23/2006 vp).

- valtiosihteeri Perttu Puro ja hallitusneuvos Jorma Hörkkö, liikenne- ja viestintäministeriö
- palkkasihteeri Jari Semi, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
- johtaja Pasi Moisio, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— Elinkeinoelämän keskusliitto EK.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että Suomi jatkaisi Tsekin, Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Unkarin ja Slovakian tavaraliikenteen harjoittajien kieltoa ajaa Suomen sisäisiä tiekuljetuksia vuo-

den 2008 huhtikuun loppuun. Kielto lakkaisi tämän vuoden huhtikuun lopussa näiden valtioiden liittymisestä Euroopan unioniin vuonna 2003 tehdyn sopimuksen mukaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen

hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Liikenne- ja viestintäministeriössä on tehty selvitys käytössä olleiden kabotaasiliikennettä koskevien siirtymäjärjestelyjen vaikutuksista Suomessa sekä tarpeesta niiden jatkamiseen. Selvityksen lähtökohta on ollut elinkeino- ja kil-

pailupoliittinen. Sen mukaan toimivat EU:n sisämarkkinat edellyttävät liikennepalveluiden vapaata liikkuvuutta, mutta samaan aikaan on kuitenkin myös turvattava Suomen kuljetusalan taloudellisesti kestävä kehitys ja alan hyvä työllisyys. Selvityksessä todetaan, etteivät arvion lähtökohdat ole olennaisesti muuttuneet vuonna 2001 tehdyn EU-ministerivaliokunnan linjauksen jälkeen.

Valiokunnan tietoon on saatettu, että kabotaasiliikenne vapautuu joka tapauksessa viimeistään kolmen vuoden kuluessa. Tästä syystä on välttämätöntä, että Suomen kuljetusala ryhtyy hyvissä ajoin valmistautumaan edessä olevaan kabotaasimarkkinoiden vapautumiseen. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan jo tässä yhteydessä on syytä asettaa selväksi lähtökohdaksi se, ettei siirtymäkauden jatkaminen 1.5.2008 jälkeen ole perusteltua ja ettei nykytiedon valossa ole nähtävissä sellaisia vakavia markkinahäiriöitä tai niiden uhkaa, jotka liittymissopimuksissa on asetettu siirtymäkauden pidentämisen ehdoksi. Nyt esitetty uusi kahden vuoden siirtymäkausi tulisi käyttää mahdollisimman täysimääräisesti kuljetusalan sopeuttamiseen siirtymäkauden jälkeiseen täysin vapaan kilpailun aikaan.

Selvityksen johdosta liikenne- ja viestintäministeriölle esitettiin, että Suomi päättäisi jatkaa uusien EU:n jäsenvaltioiden liikenteenharjoittajia koskevia vastavuoroisia kabotaasiliikenteen siirtymäkausijärjestelyjä Viron, Latvian, Liettuan, Slovakian ja Tsekin tasavallan osalta 1.5.2008 asti. Liikennepoliittisen päätöksenteon lähtökohdaksi selvityksessä asetetaan pyrkimys kabotaasia koskevan siirtymäajan päättämiseen kaikkien uusien jäsenvaltioiden osalta 1.5.2008, ellei vakavien markkinahäiriöiden uhkaa ilmene. Liikenne- ja viestintäministeriön tulisi arvioida asiaa yhdessä alan työmarkkinajärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa seuraavan kerran keväällä 2007.

Selvityksessä esitetään, että Suomessa asetetaan työryhmä laatimaan viimeistään 1.5.2007 mennessä ehdotus tarvittavista toimenpiteistä kabotaasiliikenteessä noudatettavien työehtojen,

verotussäännösten ja muiden lakiin perustuvien velvoitteiden sekä liikenneturvallisuutta koskevien säännösten valvonnan parantamiseksi sekä saattamiseksi samalle tasolle kuin suomalaisten kuljetusyriyten valvonta. Lisäksi työryhmän tehtävänä olisi kehittää kabotaasiliikenteen tilastointia Suomessa.

Suomessa tulee selvityksen mukaan seurata tarkoin muiden Itämeren alueen EU-jäsenvaltioiden kabotaasiliikenteeseen liittyvien kansallisten linjausten valmistelua. Suomen tulisi myös pyrkiä siihen, että Itämeren alueella määritettäisiin asiaan mahdollisimman yhtenäisen linja.

Selvityksen mukaan Suomi pyytäisi komissiota mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden Itämeren alueen valtioiden kanssa tarkentamaan ja täsmentämään kabotaasiliikenteen tilapäisyyden määritelmää koskevaa kantaansa sekä kiinnittäisi komission huomiota jäsenvaltiossa omaksuttuihin ongelmallisiksi koettuihin kabotaasia koskeviin käytäntöihin. Tavoitteeksi tulee asettaa nykyistä selvemmän ja yhdenmukaisemman määritelmän omaksuminen koko yhteisön alueella.

Valiokunta pitää yllä esitettyjä ehdotuksia tarkoituksenmukaisina ja tarpeellisina. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että hallitus ryhtyy selvityksessä esitettyihin toimenpiteisiin ja että kabotaasiin liittyvät kysymykset mukaan lukien mahdolliset siirtymäajan pidennykset arvioidaan uudelleen suomalaisen kuljetusalan etujen mukaisesti keväällä 2007. Valiokunta pitää myös välttämättömänä että kyseinen arvio toimitetaan viivytyksettä liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

Edellä esitetyn lisäksi valiokunta pitää välttämättömänä, että ennen 1.5.2006 Suomi ilmoittaa komissiolle jatkavansa siirtymäkautta Viron, Liettuan, Latvian, Tsekin tasavallan ja Slovakian osalta kahdella vuodella ja että ennen 1.5.2007 Suomi ilmoittaa komissiolle jatkavansa siirtymäkautta Puolan ja Unkarin osalta yhdellä vuodella.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Matti Kangas /vas	Eero Reijonen /kesk
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Pertti Salovaara /kesk
	Leena Harkimo /kok	Arto Seppälä /sd
	Saara Karhu /sd	Timo Seppälä /kok
	Inkeri Kerola /kesk	Harry Wallin /sd
	Reino Ojala /sd	Lasse Virén /kok
	Reijo Paajanen /kok	Raimo Vistbacka /ps
	Erkki Pulliainen /vihr	vjäs. Lyly Rajala /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.